

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
103 33 STOCKHOLM

SN Dnr 57/2020

anna.uppfeldt@regeringskansliet.se
kopia: ju.L1@regeringskansliet.se

2020-03-23

Remissvar

Utkast till lagrådsremiss ”Tillfälliga åtgärder för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor”

Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerade utkast till lagrådsremiss och vill med anledning härav anföra följande.

I utkastet föreslås en ny tillfällig lag för att i rådande ”coronatider” underlätta för bolag och föreningar att genomföra bolagsstämmor och föreningsstämmor på ett sådant sätt att risken för spridning av det virus som orsakar covid-19 minimeras. Möjligheten till fullmaktsinsamling, poströstning och deltagande genom ombud vid bolags- och föreningsstämmor föreslås utökas. För aktiebolag innebär förslaget att bolagets styrelse får besluta dels att bolaget får samla in fullmakter från aktieägarna, dels att aktieägare ska ges möjlighet att utöva sin rösträtt per post, även om sådana möjligheter inte anges i bolagsordningen. Förslagen i utkastet motsvarar de som lämnats i Svenskt Näringslivs hemställan av den 18 mars 2020 (SN Dnr S2/2020) utökade till att omfatta också ekonomiska föreningar, inklusive bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar, samt (till följd av hänvisningar i andra lagar till de regler som gäller för aktiebolag och ekonomiska föreningar) även bland annat företag på finansmarknaden.

Svenskt Näringsliv uppskattar att Justitiedepartementet så snabbt berett vår hemställan och nu avser föreslå behövliga lagändringar.

Sammanfattning

Svenskt Näringsliv tillstyrker förslagen i utkastet till lagrådsremiss och anser att det är angeläget att lagändringarna genomförs snarast möjligt.

I syfte att än mer begränsa risken för smittspridning anser Svenskt Näringsliv att det i den fortsatta beredningen bör övervägas att – utöver att ge en styrelse de föreslagna möjligheterna att ordna fullmaktsinsamling och erbjuda aktieägarna poströstning – också ge styrelsen rätten att besluta att poströstning ska användas av de aktieägare som önskar rösta för sina aktier. Det skulle ge styrelserna rättslig möjlighet att säkerställa att bolagsstämma kan äga rum utan fysiskt deltagande.

Svenskt Näringsliv anser att den nya lagen ska tillämpas på de bolagsstämmor, föreningsstämmor och sparbanksstämmor som hålls den 15 april 2020 eller senare.

Som angetts motsvarar förslagen i lagrådsremissutkastet de som lämnats i Svenskt Näringslivs hemställan om en tillfällig lagändring för att underlätta att antalet fysiska deltagare vid bolagsstämmor minimeras. Svenskt Näringsliv tillstyrker givetvis därför förslaget att det ska införas tillfälliga möjligheter för styrelsen i ett aktiebolag att dels besluta om insamling av fullmakter inför bolagsstämma, dels besluta att aktieägare ska kunna utöva sin rösträtt genom poströstning, även då sådana åtgärder inte angetts i bolagsordningen. Svenskt Näringsliv tillstyrker också att det på motsvarande sätt beträffande ekonomiska föreningar, inklusive bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar, ska införas tillfälliga undantag från de regler som begränsar möjligheten till poströstning vid föreningsstämman, vem som får anlitas som ombud och antalet medlemmar som ett ombud får företräda.

Svenskt Näringsliv tillstyrker förslaget att den nya lagen träder i kraft den 15 april 2020 och att den ska upphöra att gälla vid utgången av 2020. Svenskt Näringsliv förordar en övergångsbestämelse om att den nya lagen ska tillämpas på de bolagsstämmor, föreningsstämmor och sparbanksstämmor som hålls den 15 april 2020 eller senare. På så sätt kan bolagen, föreningarna med flera inleda fullmaktsinsamling och poströstning före lagens ikraftträdande. Utövandet av rösträtten med stöd av insamlade fullmakter respektive poströstning (det vill säga själva genomförandet av årsstämman) kan förstås ske först efter det att lagen har trätt i kraft. Med en sådan övergångsbestämelse får fler bolag möjlighet att använda fullmaktsinsamling och poströstning, vilket är viktigt då årsstämamosäsongen redan har inletts.

I vår hemställan anges att den ovan angivna tillfälliga lagändringen är den minsta tänkbara åtgärd som har realistiska förutsättningar att kunna bidra till att reducera antalet stämmodeltagare och att en kraftfullare åtgärd kunde övervägas för att ta höjd för tänkbara skärpta mötesbegränsningar och för att tillgodose bolagsstämchefers beaktansvärda intresse av att inte under rådande omständigheter behöva delta i större fysiska sammankomster. Om striktare mötesbegränsningar än i dag införs måste den typen av verktyg erbjudas för bolagen, men det synes finnas goda skäl att gå den vägen redan i dag. Svenskt Näringsliv anser att kraftfullare åtgärder är motiverade också med hänsyn till de uppmaningar som regeringen och Folkhälsomyndigheten nu ger, särskilt de som riktar till personer över 70 år, som utgör den främsta riskgruppen, om att begränsa sina nära kontakter med andra människor. Detta då erfarenhetsmässigt åtskilliga av de närvarande aktieägarna vid börsbolags årsstämmor är äldre än 70 år. Svenskt Näringsliv förordar därför att regeringskansliet i den fortsatta beredningen bör överväga att skärpa förslaget så att styrelserna får en rätt att besluta att poströstning ska användas av de aktieägare som önskar rösta för sina aktier. Det skulle ge styrelserna rättslig möjlighet att säkerställa att bolagsstämma kan äga rum utan fysiskt deltagande av vare sig aktieägare eller bolagsstämchefers funktionärer, såsom inpasseringspersonal, om och när det bedöms erforderligt.

Svenskt Näringsliv anser det angeläget att de föreslagna lagändringarna genomförs snarast möjligt. För det fall det skärpta förslag vi förordat ovan riskerar att försena lagens antagande, bör regeringen gå vidare med förslagen i utkastet till lagrådsremiss och avisera att lagförslag som ger styrelserna rätt att besluta att poströstning ska användas av de aktieägare som önskar rösta för sina aktier snabbt kommer att tas fram.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Göran Grén

Anne Wigart